

1. Protest ze San Marino

Státní sekretariát pro zahraniční věci Republiky San Marino vydal již 27. února t.r. sdělení, v němž zveřejňuje notu vlády této republiky proti represivním akcím čs. bezpečnostních sil vůči čs. občanům; tento postup je pro sanmarinskou vládu porušením dohod KSSE, zvláště pak vídeňského závěrečného dokumentu. Sekretariát dále oznamuje, že návštěvu čs. ministra zahraničí, byť by byla plánovaná jako soukromá, považuje za této situace za nevhodnou.

2. Zemřel Pavel Juráček

Dne 20.5. zemřel v Praze ve věku 53 let filmový scénárista a režisér, signatář Ch 77. V nekrologu, který vydali mluvčí Ch 77 23.5. se uvádí, že na Pavla Juráčka vzpomínáme "jako na jemného, citlivého a vzdělaného člověka, který dokázal i v nejtěžších dobách být věrný sám sobě a přijmout s tichou neokázalostí následky, které pro něj měl podpis Čarty 77". V 70. a 80. letech byla Juráčkovi práce u filmu znemožněna. Pohřeb Pavla Juráčka se koná v pátek 26.5. v 16 hodin v krematoriu ve Strašnicích.

3. Společnost za veselejší současnost maďarské vlády

Společnost za veselejší současnost se dne 19.5. obrátila prostřednictvím velvyslance na maďarskou vládu s nabídkou, že pomůže při odstraňování zabezpečovacího zařízení na maďarsko-rakouské hranici. Společnost žádá o informaci, jakým nářadím se mají její členové vybavit, a kdy mají přijet. Akci chce pořádat pod heslem "Dnes budeme stříhat my u vás, zítra budete stříhat vy u nás". Společnost zároveň oznamuje, že od 1. do 25. května proběhlo třídou Politických vězňů ze propuštění politických vězňů 488 běžců. Běh probíhá bez vnějších zásahů. Společnost zve další běžce, běhá se každý den od 17 hodin od horního rohu třídy Politických vězňů.

4. Z činnosti Klubu právní podpory

Pět aktivistů KPP a NMS se zodpovídá před komisí ONV v Praze 1 z údajného přestupku proti veřejnému pořádku, jehož se měli dopustit 11.4., když pochodovali Prahou s transparentem, připomínajícím Den politických vězňů a bojovníků proti fašismu /viz VIA CS 019, bod 6/. Řízení není dosud ukončeno. V informaci č. 3/89 upozorňuje KPP na tr. stíhání Tomáše Hellmicha /viz VIA CS 028, bod 5/. Informace č. 4/89 popisuje represii proti Robertu Rákosníkovi, mluvčímu KPP, a dvěma jeho přátelům: jejich zadržením jim StB chtěla zabránit v účasti na setkání NMS na Letné, jehož se ani nechtěli zúčastnit. Dokument č. 14 KPP je dopis tohoto klubu vysokým státním funkcionářům KPP v něm požaduje urychlenou aplikaci závěrů vídeňské následné schůzky do československého právního řádu.

5. Tomáš Hellmich stíhán pro křivou výpověď

26letý Tomáš Hellmich, technik z Liberce, je podle sdělení VONS od 11.5. stíhán pro tr. čin křivé výpovědi, jehož se měl dopustit tím, že jako svědek ve věci obviněného Petra Cibulky odmítl vypovídat s poukazem na obavu, že by se svou výpovědí sám vystavil nebezpečí tr. stíhání. T. Hellmich byl již dříve pro toto odmítnutí pokutován. V právním rozboru VONS dovozuje nesprávnost a absurdnost tohoto postupu proti T. Hellmichovi. Hrozí mu trest až do tří let.

6. Manifestace za Janu Petrovou

Dne 24.5. položila skupina členů NMS k pomníku sv. Václava v Praze květiny a umístila zde transparent s nápisem Svoboda pro Janu Petrovou. Čtyři účastníci této manifestace Alice Svobodová, Jaroslav Kolafa, Ladislav Kohout a Zdeněk Šichor - byli okamžitě zadrženi, převezeni na odd. VB do ulice Školské ulice a po několika hodinách propuštěni bez vznesení obvinění či podezření. Příslučníci SNB odstranili květiny i transparent. Téhož dne byly po Praze rozšiřovány letáčky, vyzývající k solidaritě s Janou Petrovou.

7. O politických vězňích

Ivan Jirous vykonává trest v NVÚ Stráž pod Bálskem. Jiří Tichý byl vyzván k nástupu trestu. Trest nastoupí pravděpodobně dne 29. května. Dne 24.5. skončil dvouměsíční trest Jiří Fajmon, téhož dne měl skončit jednoměsíční trest Miroslav Srámek. Na propuštěném Jiřím Wolfovi bude vykonáván ochranný dohled, který mu soud stanovil v rozsahu §2 odst. 1 zák. o ochranném dohledu.

8. Petice za propuštění Františka Stárka

Pět členů Výboru na obranu F. Stárka zaslalo nejvyšším státním orgánům další podpisy pod peticí, která požaduje "okamžité ukončení všech perzekucí nezávislé kultury a propuštění Františka Stárka z vazby". Z původního počtu 158 občanů se počet občanů, kteří tuto petici podepsali zvýšil na 318.

9. Demokratická iniciativa k pařížské konferenci a k přehradě na Dunaji

Seďm zakládajících účastníků nezávislého hnutí DI vydalo dne 22.5. prohlášení u příležitosti zasedání konference o lidské dimenzi KBSE v Paříži. V prohlášení upozorňuje na existenci polovojských mechanismů v civilním životě čs. společnosti. Spatřuje zejména v zákonných zakázách, týkajících se vlastnictví výrobních prostředků, podnikání v oblasti výroby obchodu i služeb, týkajících se dále práv spotřebitele a souvisejících se stáním monopolem v oblasti politiky, administrativy, soudnictví i centrálně řízených odborů. Proti těmto monopolům vystupují nezávislé aktivity, jejichž legalita je v rozporu s čl. 26 principů vídeňského dokumentu čs. státními orgány popírána. - Za demokratickou iniciativu zaslali dopis šéfredaktorovi Rudého práva Martin Litomiský a Emanuel Mandler. V tomto dopise z 19.5. navrhuji Rudému právu uspořádání veřejné debaty za účasti odborníků o stavbě vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros.

10. 5 500^{čs.} občanů požaduje revizi projektu Gabčíkovo-Nagymaros.

Dne 21.5. zveřejnili ing. Pavel Krivka a ing. Petr Kozánek zprávu o výsledcích podpisové akce za vyhlášení národního parku Podunajsko a za revizi projektu soustavy vodních děl Gabčíkovo-Nagymaros. Ze zprávy vyplývá, že tzv. Dunajské vyhlášení podpořilo loni přes 1000 občanů převážně ze Slovenska včetně renomovaných odborníků. Vyhlášení požadovalo jednak zřízení národního parku ve slovenském Podunají, jednak úpravu projektu. Nyní se k tomuto dokumentu připojilo více než 4500 občanů z Čech a Moravy. Abecední seznam 3615 signatářů zaslali P. Krivka a P. Kozánek současně předsedovi čs. vlády L. Adámci. Zbývající podpisy budou zaslány dodatečně.

11. Pietní akty ke 44. výročí osvobození západních Čech americkou armádou

Dne 20. a 21. května proběhla v různých místech západních Čech řada vzpomínkových slavností u příležitosti 44. výročí osvobození této části republiky americkou armádou. Vzpomínkových slavností se účastnili i pracovníci amer. velvyslanectví v Praze, v čele s velvyslancem Julianem W. Niemczyk. Dne 25.5. v Liticích u Plzně, asi 15 minut před příjezdem americké delegace, položili kytici na místě k tomuto účelu v mezeném Jiří Šásek, Jan Hampich a Martin Svoboda. Učinili tak jménem aktivistů a příznivců nezávislých iniciativ Plzeňska. Kytice byla opatřena stuhou s nápisem Americkým osvoboditelům - Charta 77. Položení kytice bylo doprovázeno dlouhotrvajícím potleskem přítomných. Oficiální akt proběhl důstojně, velvyslancův projev přednesený česky byl přerušován častým potleskem. Po odjezdu Američanů příslušníci Bezpečnosti zabavili negativ filmu Michala Vaňkovi z Plzně a několik osob legitimovali. - Bez rušivých momentů proběhl obdobný pietní akt v Klatovech, kde však příslušníci VB strhávali v noci před vzpomínkovou slavností vylepené letáky zvoucí na tuto akci klatovské občany. Mnozí obyvatelé Klatov usilují již delší dobu o opětovné umístění pamětní desky na počest americké armády, které Klatovy osvobodila.

KONEC